

רחוב גליקסון 8, תל-אביב, 1909 26785.
ת.ד. 136. טען לסברקים: "עולמפרסט".
המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.
דפוס משה שחם בע"מ, ת"א, טל. 62239.
ההפצה: דוד סופל ובניו, תל-אביב.
המסרכת איננה אחראית לתוכן המודעות.

העתון הנקרא ביותר במדינה

אמיתי ומוסמך. לא ביקשתי מעשה-חסד, ואף לא יחס מיוחד לכתב העולם הזה. אולם אמרתי כי גישה של רצון טוב מצד נשיא מצריים, כלפי כתב עתון הדוגל מאו ומעולם בשילוב ההנהגות הלאומיות של ישראל ועמי ערב, תתקבל בעולם ובארץ כאות לכך שעוד יש סיכויים להבנה במרחב. ידעתי כמובן שמלים אלה יתנו אחיזה לכל איובי העולם הזה בישראל, שיאשימו אותי בבגידה לאומית. לא סעיתי. כאילו לפי אות, פתחה כל המקלה בצריחת-אימים. לא חסרה הסתה למעצרו ואף לרצח. אולם לנגד עיני ועמד גורלו של רפי. לא יתכן היום כל ספק כי אותו מכתב מילא תפקיד בשיחורו המוקדם, כשם שהמייבוק של רויטרס גם להפסקת מכות-התופת. יתר על כן, הדבר הוכיח כי על אף המצור הערבי, ולמרות התהום הפעורה כיום בין העמים, לרוע מולם של שניהם, הרי קול של הגיון צלול, כשהוא מושמע בגאחה לאומית ובקומה זקופה, יש לו סיכויים להישמע גם במחנה היריב.

הקרוב, אלא יותר מזה: גורלו הגופני בשעת המעצר. ★ ★ ★
ישבתי בשעתו עם ימאי בתגלים ושי-מעתי את סיפורי-הנחיעות על העינויים שעברו עליהם בימים הראשונים למעצרו. היה ברור לי שעלי לנסות למונע בכל מחיר גורל דומה מרפי. שעה קלה אחרי הודעת קאהיר, פניתי לעתונות הזרה והמקומית. הסברתי לעורך כים ולכתבים כי כמעט ענין של חיים או מוות הוא לדאוג לכך שתוך שעות מעטות תגיע לקאהיר, באמצעות העתונות, הודעה מוסמכת ומעוררת-אימון מטעם העולם הזה, כי רפי נלסון הוא שליחו המוסמך, וכי יצא לדרכו בשמנו ועל אחריותנו. אף לא עתון ישראל גידול אחד פירסם הודעה זו. אולם מול התנועות מוסרית זו של הע-תונאים המקומיים, אשר אגודתם אף לא מצאה לנחון לשגר מתחה פורמלית על מעצרו רפי, בלט היחס הנהדר של עתונות העולם. שלוש שעות אחרי קליטת השידור מקאהיר שלחה סוכנות רויטרס הבריטית לאלפי עתונים בעולם, ובכללם עתוני מצ-ריים, את הודעתו של עורך העולם הזה, שהודיע כי רפי אילון, המכונה נלסון, הוא איש העולם הזה, ופנה אל נשיא מצריים

העורך הראשי: אורי אבנרי
ראש המערכת: שלום כהן
עורכי-משנה: דוב איתן, אורי סלע
עורך כיתוב: עורך תבנית: אהרון צור
סלבי קשה
כתב בכיר: אלי תבור
צלם המערכת: אריה טרו
תברי המערכת: מנשה ברדיין, שייש נלון, ליני נליני, רוני חורובין, רוני ורד, רוני וזהר, אברהם חרמון, אוסקר סאבור, אלכס ססיס, אביבה ססון, עמוס קינו, שלמה טרו.

אין לי כל רצון להשיב למסיתים הע-לובים, אך ברשותך הייתי רוצה להעיר הערה אחת. לא רפי אילון ולא אני זקוקים ממי-שהו לאישור על נאמנותנו הלאומית. במקרה גושאים גם הוא וגם אני את האישור לכך על גופנו, בצורה שאינה סעונה אישור

משרד-החוץ המשך בטיפולו. לזכותו צרי-כים להגיד כי אנשיו החיטו יפה מאד גם לאמו של רפי. אבל הטיפול היה פורמלי. הוא היה מכוון הרבה יותר לנצל טענה נוספת בויכוח על עקרון חופש-השיט, מאשר לדאוג לשיחורו של רפי עצמו ב-הקדם האפשרי. לכן התעקש משרד-החוץ לדבר רק על "ימאי", להשתיק לגמרי את עובדת היות רפי כתב. לכל ברדעת היה ברור כי האינטרס של רפי ורש את ההיפך. ימאי בתגלים הוחזקו בשעתו כמעט שנה שלמה במעצר. אולם איש לא יתעלם בלב קל בעתונאי, אשר עתונות העולם דואגת לשלומו, וערה לגו-רלו.

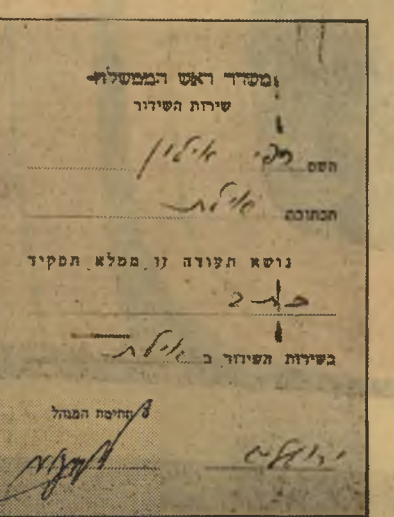

באותה שעה שידר רדיו קאהיר הודעות סותרות. מתוך נוסחן היה ברור כי המצ-רים עצמם מפקקים איך להתייחס לשבוי. פעם אמרו כי הוא עתונאי ואיש העולם הזה, וכי יתייחס אליו יפה. פעמים אחרות טענו שהוא מרגל, ונקטו בסגנון מאיים מאד. לבסוף הודיע רדיו קאהיר ששלטונות מצריים חוקרים אם רפי הוא כתב או לא. היה ברור לי כי ברגע זה הונח גורלו של רפי על כפות המאזניים — לא רק שיהררו

מרטין העיתונאי של רפי אילון מטעם העולם הזה, אותו מצאו החוקרים בארנקו. בפניה השמאלית העליונה רשומה הסיפורה הערבית 5, מספר הכרטיס בתוך המוצגים של החקירה.

באותה שעה שידר רדיו קאהיר הודעות סותרות. מתוך נוסחן היה ברור כי המצ-רים עצמם מפקקים איך להתייחס לשבוי. פעם אמרו כי הוא עתונאי ואיש העולם הזה, וכי יתייחס אליו יפה. פעמים אחרות טענו שהוא מרגל, ונקטו בסגנון מאיים מאד. לבסוף הודיע רדיו קאהיר ששלטונות מצריים חוקרים אם רפי הוא כתב או לא. היה ברור לי כי ברגע זה הונח גורלו של רפי על כפות המאזניים — לא רק שיהררו

של שום בלבד מפלגתי. אך מוזר הוא, שדבר זה אינו חל על המסיתים עצמם. עברתי על שמותיהם, ולא מצאתי ביניהם אף לא אחד ששירת אי-פעם את מולדתו בשה-הקרב. ואני תמה: מדוע מזכירים דחקא התלויים את החבל? מניין להם החוצפה התהומית הזאת? מדוע אין הם מניחים את מלאכת החשדות הבט-חוניים להכריהם שהם עצמם בסדר מבחינה בטחוניית?

★ ★ ★
התנכרות העתונאים לגורלו של רפי לא הפריעה להם להתנפל עליו כעדת זאבים רעבים ברגע שעבר את הגבול. שני עתוני הערב וכמה עתוני-בוקר הציעו לו שוחד גדול כדי שיבגוד בעתון ששלח אותו, וימ-סור להם את הכויות על הסיפור המתפרסם בגליון זה. מובן מאילו שאיש כמו רפי לא יענה לפיתויים מפוקפקים מסוג זה.

תעודת "קול ישראל", שגם היא היתה בכיסו של רפי בעת מעצרו, אישרה שהיה כתב שירות-השידור הישראלי באילת, עוררה את סקרנותם של אנשי רדיו קאהיר.

בבקשה לשחרר את רפי בשם חופש הע-תונות ולמען רעיון השלום במרחב. הודעות דומות נשלחו על-ידי סוכנויות אמריקאיות וטאט"ס הסובייטית.

היה זה מאבק מתמיד בין החובה העתו-נאית לבין הרגש האנושי. רפי זיכר באוזן נינו ובאוני השלטונות במשך שלושה ימים רצופים, מבלי לישון גם בשעות המעטות שנועדו לנמחה. במקומות הקשים, עת סיפר על העינויים, רעד מרוב התרגשות, וכמה פעמים חששתי שהוא עומד להתעלף. כוסות בלתי-ספורות של קפה חזק עזרו לנו להת-גבר על המשבר.

ענה ברור כבר, מתוך דבריו של נלסון עצמו, כי המייבוק של רויטרס הוא שגרם לשניו והפסיק את העינויים הנוראים. ה-דבורים המצריים בקאהיר סיפרו לו על-כך. כל התודה מגיעה על כך לאריה וולנשטיין, נציג רויטרס בישראל, שיש לזקוף על הש-בנו מעשה אנושי יפה. ★ ★ ★

Prof. Eylon Nelson
Correspondent
Haolam-Haze
The Illustrated Weekly
Tel-Aviv P.O. Box 136
Israel

לא ניסו לקשט את הסיפור. העובדות חייבות לדבר בעד עצמן. רק פה ושם כבצ-צת אחת החזכומות האופייניות של רפי נלסון, שהפכו אותו לדמות מקורית ואוטנטית בעתונות העברית.

ידעתי שאם נאשר ספק כל שהוא בלב החוקרים ביחס לקשר בין רפי לבין העולם הזה, יתפשו השלטונות המצריים אישור לכך בגליון הבא של העולם הזה עצמו. ישבתי וכתבתי במדור זה את המכתב לביכבאשי גמאל עבד אל-נאצר, שעורר ויכות כה רב בישראל.

אורי אבנרי

מרטין ביקור זה הודפס על-ידי רפי בראנגון, לפני פגישתו עם ראש ממשלת בורמה. הכרטיס מילא תפקיד חשוב, כאשר לא רצו החוקרים להאמין שהוא איש העולם הזה.